

Versnellingsagenda Utrecht

Deze 5-minutenversie bevat de essentie van de uitkomsten van het onderzoek naar de resultaten van de Versnellingsagenda van de provincie Utrecht.

Aanleiding

Eind 2008 ontstond binnen de provincie Utrecht de noodzaak om snel een bijdrage te leveren aan het bestrijden van de economische crisis. Op 15 april 2009 hebben PS definitief besloten om actief bij te dragen aan de bestrijding van de economische crisis met het vaststellen van de Versnellingsagenda Utrecht. Vanuit de Utrechtse statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie (MME) is het verzoek aan de Rekenkamer gedaan om een inventarisatie uit te voeren naar de resultaten van de Versnellingsagenda. De Rekenkamer heeft dit verzoek gehonoreerd.

Vraagstelling

In hoeverre zijn de projecten van de Versnellingsagenda (versneld) uitgevoerd en wat zijn hierbij de succes- en faalfactoren geweest?

Conclusie

De provincie Utrecht is er in beperkte mate in geslaagd om de projecten van de Versnellingsagenda uit te voeren. De beoogde resultaten zijn in beperkte mate behaald en de uitputting van de beschikbare middelen van de Versnellingsagenda blijft ook sterk achter. Hierdoor is het aannemelijk dat de Versnellingsagenda slechts in geringe mate heeft bijgedragen aan het doel om in tijden van crisis de economie te stimuleren. In onderstaande tabel zijn de resultaten (realisatie en verantwoording) van de Versnellingsagenda samengevat.

Project	Voorgenomen versnelling	Resultaten behaald	Uitputting budget 31-12-2010	Verantwoording aan PS
1	Energiek Utrecht - Meer met Minder	Nee	€ 6,9 mln. van € 20 mln. (35%)	Ja, specifiek en volledig
2	Duurzaam Dakenplan Utrecht	Ja	€ 0,5 mln. van € 0,6 mln. (80%)	Ja, maar deels specifiek en volledig
3a	Versnellen onderhoudswerkzaamheden	Ja	€ 0,8 mln. van € 7,5 mln. (11%)	Ja, maar deels specifiek en volledig
3b	Restauratie monumenten - Erfgoedparels	Nee	€ 4,0 mln. van € 6,0 mln. (67%)	Ja, maar deels specifiek en volledig
4	Versnelling investeringen in innovatieve bedrijven	Ja	€ 0,8 mln.	Nee
5	Startersbeleid	Nee	€ 0 mln. van € 1,3 mln. (0%)	Ja, maar deels specifiek en volledig
6	Versnellen woningbouw - Knelpuntenpot	Nee	€ 1,1 mln. van € 2,0 mln. (55%)	Ja, specifiek en volledig
7	Versnelling door minder regels en snellere uitvoering	Nee	€ 0,3 mln. van € 0,3 mln. (100%)	Nee
8a	Jeugdwerkloosheid	Ja	€ 0,2 mln. van € 0,2 mln. (100%)	Ja, maar deels specifiek en volledig
8b	Jongeren bouwen voor jongeren	Nee	n.v.t.	Nee
8c	Behoud kenniswerkers	Nee	n.v.t.	Nee
8d	Inzet chronisch zieken en gehandicapten	Nee	€ 0,2 mln. van € 0,5 mln. (40%)	Ja, specifiek en volledig
9	Platform Versnellingsagenda	Nee	n.v.t.	Nee
Totale uitputting Versnellingsagenda		€ 14,8 mln. van € 38,4 mln. (max. 39%)		

Bij geen enkel project van de Versnellingsagenda zijn de beoogde resultaten geheel behaald. Voor 5 van de 13 projecten geldt dat de beoogde resultaten gedeeltelijk zijn behaald en bij de overige 8 projecten zijn de beoogde resultaten niet of nauwelijks behaald.

Bij de start van de Versnellingsagenda bedroegen de beschikbare middelen € 77,3 mln. Het uiteindelijke bedrag dat de provincie wil inzetten met de Versnellingsagenda bedraagt € 38,4 mln. Hiervan heeft de provincie € 14,8 mln. ultimo 2010 ingezet (circa 39%). Vooral het versneld uitvoeren van projecten en het versneld inzetten van de middelen is in geringe mate gelukt. Bij 4 van de 13 projecten van de Versnellingsagenda was sprake van een voorgenomen versnelling en bij deze projecten is ultimo 2010 slechts € 2,3 mln. versneld ingezet. Bij de overige 9 projecten is sprake van een nieuw initiatief of nieuwe investering. Bij deze projecten zijn tot en met eind 2010 meer middelen ingezet (€ 12,5 mln.), maar ook hier ligt de uitputting niet op schema.

Een groot deel van de faalfactoren had in een vroeg stadium inzichtelijk kunnen zijn als de provincie:

1. de haalbaarheid van de projecten had onderzocht;
2. een adequate analyse van de verwachte participatie van derden had uitgevoerd;
3. haar rol en invloed per project was nagegaan.

Gezien de snelheid waarmee de provincie in het voorjaar 2009 wilde handelen, ontbrak tijd en gelegenheid voor een (uitgebreide) analyse van de haalbaarheid van de projecten. Later heeft de provincie hier echter ook onvoldoende aandacht aan besteed. De verantwoording over de projecten is beperkt en er is weinig bijgestuurd om de beoogde resultaten alsnog te behalen.

De Rekenkamer merkt op dat net als bij de Versnellingsagenda, ook de uitputting van de middelen van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 achterblijft. Bij het Uitvoeringsprogramma gaat het echter om aanzienlijk grotere bedragen. Met het Uitvoeringsprogramma wil de provincie eveneens een belangrijke bijdrage leveren aan het stimuleren van de Utrechtse economie. Ultimo 2010 is in totaal € 171 mln. besteed van het huidige budget van het Uitvoeringsprogramma (€ 355 mln.) en de uitputting bedraagt daarmee 48%. De provincie zal naar verwachting het resterende budget van € 184 mln. niet meer volledig in 2011 besteden, maar ook in 2012 en verder.

De uitputting van de gehele programmabegroting van de provincie Utrecht bleef in 2009 nog achter (17% onderuitputting), maar lag daarentegen in 2010 wel op schema (1% onderuitputting).

Aanbevelingen

1. Bepaal of u door wilt gaan met de uitvoering van de Versnellingsagenda. Indien dit het geval is, bepaal dan welke provinciale inzet nodig is om de beoogde resultaten van de lopende projecten alsnog te kunnen behalen.
2. Laat u in een vroeg stadium informeren over de haalbaarheid van nieuwe projecten of initiatieven. Vraag GS om hierbij een adequate analyse uit te voeren van de verwachte participatie van derden, waarbij ook wordt nagegaan of de provincie een bepalende rol heeft. Laat tenslotte voorafgaand aan het formuleren van een nieuw project nagaan, of het beoogd resultaat van het project al op een andere wijze wordt gerealiseerd.
3. Spreek af dat ingrijpende wijzigingen, zoals een aanpassing van de termijn of een aanpassing van het beschikbare budget, alleen worden doorgevoerd als PS hebben besloten om ook de resultaten van een project bij te stellen.
4. Spreek met GS af dat bij subsidieregelingen wordt voorkomen dat subsidies van de provincie ten goede komen aan aanvragers die al op een andere wijze subsidie hebben ontvangen en op basis daarvan al de gewenste maatregelen uitvoeren.
5. Spreek bij de start van toekomstige, vergelijkbare initiatieven als de Versnellingsagenda met GS af hoe u over de voortgang geïnformeerd wil worden, zodat tijdige bijsturing bij het achterblijven van de resultaten mogelijk is. Stel daarbij vast of u centrale aansturing door één gedeputeerde wenst en vraag GS om te zorgen dat de verantwoording specifiek en volledig is.

Meer informatie

Dit onderzoek heeft geresulteerd in het rapport *Vaart maken bij tegenwind – onderzoek Versnellingsagenda provincie Utrecht*. Het rapport en persbericht vindt u op onze website <http://www.randstedelijke-rekenkamer.nl>. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Gerth Molenaar, molenaar@randstedelijke-rekenkamer.nl, tel. (020) 58 18 585.